

DUNAFERR

WWW.ISD-DUNAFERR.HU

LXXII. évfolyam, 1. szám, 2022. január

Fotó: Németh Zsolt

Azonnali, hatékony reagálásra van szükség

Hónapok óta sújtják az acélipart a már-már kigazdálkodhatatlan mértékűre növekedett energiaköltségek. A Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés kormányzati beavatkozást sürget, az ISD DUNAFERR időszakos termeléskorlátozással próbálta mérsékelni az energiával kapcsolatos kiadásait.

2. oldal

Mi várható az acélpiacon?

A szakemberek számára rendkívül nehéz feladatot jelent gazdasági prognózisokat felállítani a világvárvány hatásai által még erősen sújtott 2022-es évre. Kollégánk a worldsteel előrejelzései és hazai makrogazdasági statisztikák figyelembevételével készített előrejelzést.

4. oldal

Elismerésre méltó teljesítmények

A tavalyi év utolsó hónapjában, december 16-án köszöntötték a vállalatnál a 2021-es esztendőben a DUNAFERR Kiváló Dolgozója elismerést kiérdemlő kollégáinkat. Kitüntetett munkatársainkra az egész vállalati közösség joggal lehet büszke, ezúton is gratulálunk a díjazottaknak!

5. oldal

Kérdezz-felelek sportlegendáinkkal

Új sorozatot indítunk idén a Dunaferr Magazin sportrovatóban. Egykori, világsikereket elérő Kohász, vagy Dunaferr-sportolóinkat kérdezzük: mi történt velük az elmúlt évek alatt, hogyan alakult a sorsuk, hol élnek, mivel foglalkoznak manapság?

14. oldal

Az energiaárak rendkívüli drágulása alapjaiban rengetheti meg a hazai acélipart

(kivonat az MVAE 2021. december 23-án kiadott sajtóközleményéből)

A globális energiaválság hatásai drasztikus lépésekre kényszerítik a hazai acélipar szereplőit. Az iparág köztudottan az egyik legenergiaigényesebb terület, éppen ezért az elmúlt időszakban tapasztalható drasztikus árnövekedés az energiaárakban már eddig is rendkívül nehéz körülményeket teremtett. Mindezt nehezíti, hogy a hazai szereplőknek számos esetben olyan vállalatokkal kell versenyezniük a nemzetközi piacokon, amelyek valamilyen állami segítségben részesülnek az energiaárak kapcsán saját hazájukban.

A pandémia utáni globális gazdasági kilábalás egyik nyertes üzletága az acélipar volt. A piacok, az árak és a kereslet is rendkívül kedvezően alakult, és mindez komoly üzleti lehetőségeket nyitott a hazai acélipari szereplőknek is. A kilábalást és az iparági pozitív folyamatokat azonban árnyalta az elmúlt egy évben tapasztalható energiaár-robbanás. A hazai szakmai szereplők már hónapok óta aggódva figyelik azt a folyamatot, amely mára kényszerpályára terelte a magyar acélipar legnagyobb szereplőjét, az ISD DUNAFERR Zrt.-t, megakasztva a vállalatnál az elmúlt időszakban megindult termelésemelkedést is.

A hazai energiaszektor körülményei – elsősorban az ipari fogyasztók számára biztosított, európai viszonylatban is magasnak számító hazai energiaárak – jelentős versenyhátrányt okoznak a magyar acélgártóknak, amelyeknek nemzetközi versenyben kell helytállniuk. A cég az elmúlt időszakban már javuló üzleti eredményeit a vállalat vezetése a szociális kiadások, bérek emelésére igyekszik fordítani, de a dinamikus változó és extrém módon emelkedő energiaárak napról napra teremtenek olyan új helyzeteket, amelyeket a vállalatnak azonnal kezelnie kell, hogy a növekvő árbevétel ne eméssze fel teljes mértékben az energiaár-krízis.

Az energiaválsággal küzdő országok acélgártói mindenhol kénytelenek csökkenteni a termelést, de azt is érdemes kiemelni, hogy számos országban az energiaintenzív ágazatok támogatást kapnak a kormányoktól a termelés- és a versenyképesség megtartásának érdekében. Azonban ez idáig Magyarországon nem került sor olyan központi intézkedésekre, amelyek célzottan lennének képesek kiutat biztosítani az energiaválsággal egyedül küzdő acélipari szereplőknek. Fontos kiemelni, hogy az acélipar a magyar gazdaság és ipar egyik alapvető területe, amely közvetlenül legalább 6 ezer, közvetve pedig további 40-50 ezer ember számára biztosít munkát és megélhetést országszerte.

Az MVAE tagvállalatai, a hazai acélipar legjelentősebb szereplői szeretnék felhívni a szakpolitikai döntéshozók figyelmét a kialakult helyzet súlyosságára. Álláspontjuk szerint érdemes lenne követni azon országok példáját, ahol az állam akár közvetlen, akár közvetett eszközök segítségével beavatkozott, hogy megmentse az összeomlástól az ipari szereplőket. Gyors beavatkozás nélkül féltő, hogy rövid időn belül olyan visszafordíthatatlan folyamatok alakulnak ki, amelyek végérvényesen ellehetetleníthetik az acélipari vállalatok működését Magyarországon, veszélybe sodorva ezzel több tízezer ember megélhetését és számos régió gazdasági stabilitását.

Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés

Hónapok óta sújtják az acélipart a már-már kigazdálkodhatatlan mértékűre növekedett energiaköltségek. A Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés kormányzati beavatkozást sürget, az ISD DUNAFERR időszakos termeléskorlátozással próbálta mérsékelni energiával kapcsolatos kiadásait és energetikai akcióttervet valósít meg.

A kialakult helyzetről a vállalatcsoport két szakemberével, *Siládi Norberttel*, az ISD Power Kft. ügyvezetőjével és *Horváth Lászlóval*, a cég energiagazdálkodási főmérnökével beszélgettünk.

– *Mint ismeretes, a villamos energia ára mintegy ötszörösére emelkedett, a földgáz ára közel tízszeresére drágult az elmúlt év során. Ez nagyon nehéz helyzetbe hozta a legnagyobb hazai acélgártót, az ISD DUNAFERR Zrt.-t is.*

– Globális trendről beszélhetünk az energiaárak emelkedését tekintve, ami azonban gazdaság- és geopolitikai okokból főként az eurázsiai régiót érinti. Magyarországon az egyes fogyasztói csoportok különböző árrendszerek szerint fizetnek a felhasznált energiáért. Ipari nagyfogyasztóként gyakorlatilag egy kontroll nélküli energiaár-robbanás hatásaival kell megküzdenie a vállalatcsoportnak. A tavaly szeptember óta tartó árvágtának egy rendkívüli csúcsidőszaka volt december második felében, ami akkora pénzügyi megterhelést jelentett a vállalatnak, amit egyszerűen képtelenség lett volna kigazdálkodni, főként úgy, hogy tudva-lévően az év végi ünnepek időszakában a vevői igények csökkenésével, a kiszállítások visszaesésével kell számolni. Emiatt az elmúlt hónapokban már dinamikusabb termelési szintet produkáló DUNAFERR kénytelen volt visszafogni a termelését, és karácsony után két hétre leállítani azokat a termelőegységeket, ahol ezt a technológia lehetővé tette. A termelésben ez idő alatt nullára csökkent a földgázfelhasználás és minimálisra a villamos energia, a hőenergia és egyéb energiahordozók felhasználása. Január 7-től újra elindult

a termelés. A kététes leállás jelentős energiaköltség-megtakarítást jelentett, hiszen azt megelőzően a vállalat egynapi működéséhez szükséges földgáz-költség már megközelítette az 1 millió eurót.

A termelés újraindításával párhuzamosan emellett haladéktalanul elkezdjük végrehajtani azokat az energiatakarékosági intézkedéseket is, amelyeket a vállalatvezetés egy főmérnöki utasításban megfogalmazott.

– *Milyen intézkedésekről van szó konkrétan?*

– A vertikumban számos ponton el lehet érni kisebb-nagyobb mértékű energiamegtakarítást. Az energiahordozók rendelkezésre állásának figyelembevételével optimalizálhatók a termelési- és állásidők a műveknél. Folyamatosan ellenőrzik a kollégák az energetikai rendszereket, a szükséges karbantartásokat a lehető leghamarabb el kell végezni. Az indokolatlan energiafelhasználások megszüntetése, az energiamegtakarítási projektek, ötletek összegyűjtése is nagyon fontos. Ezek egy része szervezési intézkedésekkel megvalósítható, más területeken viszont nyilván szükség van anyagi források bevonására is. Ami az elérhető pályázati forrásokat illeti, sajnos a nagyvállalatok köre nem kifejezetten kedvezményezett ezen támogatások tekintetében. Az ISD Power tagja az Ipari Energiafogyasztók Fórumának, e szervezeten belül próbálunk lobbizni a kormányzat felé annak érdekében, hogy legalább az energiaárakat terhelő egyéb járulékos költségek csökkentését, vagy legalábbis átütemezését érjük el átmenetileg addig, amíg az energiaárak visszaállnak egy megközelítő- ▶

Azonnali, hatékony reagálásra van szükség

■ EGEKBE SZÖKTEK AZ ENERGIAÁRAK

leg normális szintre. Ebben bizonyos eredményeket már sikerült elérnünk.

– Egy másik lehetséges utat az energetikai célú beruházások, fejlesztések jelenthetnek...

– Ilyen volt például a 150 ezer köbméteres kapacitású gáztárolónk tavaly áprilisban befejezett felújítása. A jelenlegi földgázárak mellett ez a beruházás már hat hónap alatt megtörtént, és a jövőben további megtakarításokat fog jelenteni, havonta mintegy egymillió eurós értékben. Az ilyen típusú energetikai beruházásokat mindenképpen folytatni kellene, de a jelentősebb fejlesztésekhez nyilván tulajdonosi szándék és tőke is szükséges.

– Látható, hogy más országokban kormányzati eszközökkel is segíteni próbálják az energiaigényes ágazatok talpon maradását, a Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés ezt szeretné elérni Magyarországon is.

Siládi Norbert

– Egyelőre nincs rálátásunk arra, hogy eredményes lesz-e ez a lobbitevékenység, az mindenestre jól látszik, hogy a kormány bármilyen típusú beavatkozásának alapfeltétele, hogy a DUNAFERR tulajdonosi viszonyai rendeződjenek. Kulcskérdés a likviditási helyzet is, hiszen minden beruházáshoz pénzre van szükség. Ugyanakkor több olyan, közvetett támogatási for-

Horváth László

ma is létezik, ami nagyvállalatok számára is elérhető. Ezek egyike például a társaságiadó-(TAO) kedvezménynek lehetősége az energiahatékonysági beruházások után. Az idei év elejétől bevezették az energiahatékonysági kötelezettségi rendszert (EKR), ami az energiaszolgáltatókat, így az ISD Powert is kötelezi arra, hogy a saját felhasználóiknál energiamegtakarítást érjenek

el. Ha egy vállalat kimutatható energiamegtakarítást ér el egy beruházással, auditálást követően kap erről egy igazolást, ami forgalomképes vagyoneértéket képvisel. Ezt értékesíteni tudja az energiakereskedőnek, aki ennek megvásárlásával teljesíti a rendszer által előírt kötelezettségeit. A DUNAFERR-rel közösen már előkészítés alatt áll egy projekt, ami a megleghengerműi léptetőgerendás kemence hűtési hőenergiájának a városi távfűtési rendszerben történő hasznosítását foglalja magába. Ha sikerül ezt kivitelezni, és az EKR-rendszerbe beforgatni, akkor gyakorlatilag néhány hónapos megtérüléssel valósulhatna meg ez a beruházás. Természetesen ezzel párhuzamosan folyamatosan keressük azokat a pontokat, ahol a DUNAFERR területén még további energiahatékonysági beruházásokat lehetne megvalósítani.

Szilágyi Irén

Mérsékelt erősödés, fenyegető energiaválság

MI VÁRHATÓ AZ ACÉLPIACON?

A szakemberek számára rendkívül nehéz feladatot jelent gazdasági prognózisokat felállítani a világjárvány hatásai által még erősen sújtott 2022-es évre. Kollégánk alábbi összeállítása a legnagyobb nemzetközi acélipari szakmai szövetség, a worldsteel előrejelzései és hazai makrogazdasági statisztikák figyelembevételével készült.

Magyar gazdasági helyzet

A 2020-as válságból lényegében helyreálltak a piacok, szinte visszarendeződtek a mélypont előtti szintre. Itthon az elsődleges cél a járvány elleni védekezés fenntartása és a gazdaság újraindítása volt 2021-ben. A Covid-helyzet folyamatosan rengeteg bizonytalanságot szül, ettől függetlenül éves szinten a gazdaság teljesítménye több mint 6%-kal nőtt és 8% fölötti beruházásbővülést könyvelhettünk el, a munkanélküliségi ráta pedig 4% alá csökkent. A vártnál nagyobb GDP-növekedés nagyobb mozgásteret biztosított a gazdaság, a kormányzat számára. 2022-ben egy mérsékelt növekedés várható, az erősödő belső kereslet és fogyasztás által megtámogatva.

Bár az ipart továbbra is hátráltatják a globális ellátási láncokban tapasztalható fennakadások, novemberben az ipari termelés 2,5% fölötti bővülést mutatott az előző év azonos időszakához képest, ami az októberhez viszonyítva is közel 3%-os erősödés. Ettől függetlenül a készlet- és chiphány továbbra is rányomja bélyegét az autóiipari termelésre, a legsúlyosabban érintett ágazatban továbbra is visszaesés tapasztalható, a helyreállása elhúzódhat. A külpiacok viszont kilábalási fázisban vannak, így a mérséklődő hiány és ellátási zavarok mellett kedvező kilátásokra, fokozódó keresletre számíthatunk.

Mutató	2020	2021	2022
GDP	-4,7%	6,1%	5,0%
Beruházás	-6,9%	8,5%	6,5%
Ipari termelés	-6,0%	9,1%	5,5%
Infláció	3,3%	5,1%	10,0%
Munkanélküliség	4,1%	4,0%	3,6%

Forrás: Kopint-Tárki

Acélipar

Globális és hazai szinten is a kilábalás jeleit láthattuk az iparágban 2021-ben, a kereslet és a piaci hangulat is rendkívül kedvezően alakult, akárcsak az árak: májusra tulajdonképpen megduplázódott a 2020-ra jellemző árszint, és az 1 000 euró fölötti tonnánkénti tekercsár azóta is tartja magát, az év végi minimális korrekciót követően most ismét egy mérsékelt emelkedés várható.

Természetesen az energiaár-robbanás rendkívüli módon rányomja bélyegét az acéliparra, mint az egyik legenergiaigényesebb ágazatra. Ez hazai és nemzetközi szinten is rendkívül súlyos helyzetet eredményez, a rövid távon kialakuló folyamatok sok esetben ellehetetlenítik a szereplőket. Ez már lecsapódni látszott az utolsó negyedévben visszaeső globális termelési számokban is. Nem csoda, hogy az iparági szereplők állami beavatkozást sürgetnek Magyarországon és az Unió más tagállamaiban egyaránt.

Pozitív hatásként említsük meg, hogy az Egyesült Államok részéről Európa irányába enyhülni látszó protekcionizmus tovább kedvezhet a piacoknak, illetve a főbb elemzések a világpiaci nyersanyag- és energiaárak normalizálódásával kalkulálnak.

Acélfelhasználó ágazatok

Nemzetközi szinten a tartós vírushelyzet ellenére az acélfelhasználó ágazatok esetében már egy mérsékelt visszarendeződést láthattunk a 2021-es év elején, aztán egy látványos, közel 30%-os növekedés következett (előző év azonos időszakához viszonyítva) a termelésben. A teljes 2021-es évre az acélfelhasználó ágazatok kibocsátásának összességében 8% fölötti bővülését könyvelhettük el, a 2022-es évre pedig egy mérsékelt erősödést prognosztizál a worldsteel.

Acélfelhasználó ágazatok súlyozott termelési mutatói (%-os változás az előző évhez képest, SWIP)				
Ágazat	%-os rész arány	2020 (%)	2021 (%)	2022 (%)
Építőipar	35	-4,5	6,4	4,2
Gépgyártás	14	-11,2	10,7	2,8
Közúti járműgyártás	18	-21,2	9,0	12,1
Háztartási berendezések gyártása	3	-2,8	15,0	1,4
Egyéb jármű gyártása	2	-10,6	1,0	4,3
Csőgyártás	13	-14,0	12,5	2,3
Fémtermékgyártás	14	-8,9	11,5	3,0
Egyéb	2	-8,1	7,7	2,6
Összesen	100	-10,4	8,5	4,7

Forrás: worldsteel

A sok bizonytalanság és negatív tényező mellett alapvetően biztató előjeleket láthatunk, a válságot követő erőteljesebb visszapattanást követően további növekedésre számíthatunk az acéliparban is. A pozitív scenárió bekövetkeztéhez ugyanakkor elengedhetetlen az ipari szereplőknek nyújtott segítség állami, európai szinten az energiaválság okozta teljes iparági válság elkerülése érdekében.

Szalai Dániel
kereskedelmi szakértő, Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés

Kiváló Dolgozók a vállalatnál

■ ELISMERÉSRE MÉLTÓ TELJESÍTMÉNYT NYÚJTOTTAK

A tavalyi év utolsó hónapjában, december 16-án köszöntötték a vállalatnál a 2021-es esztendőben a DUNAFERR Kiváló Dolgozója elismerést kiérdemlő kollégáinkat. Az elismeréssel járó jutalmakat dr. Sevcsik Mónika RMS és HR igazgató adta át az érintetteknek, munkahelyi vezetőik jelenlétében. Kitüntetett munkatársainkra az egész vállalati közösség joggal lehet büszke, szakmai teljesítményük rövid összefoglalóját az alábbi vezetői méltatásokban olvashatják. Ezúton is szeretettel gratulálunk valamennyi kitüntetett kollégának!

Az ISD DUNAFERR Zrt. kiváló dolgozó
Téger Ferenc gépkocsivezető
(RMS és HR Igazgatóság)

Munkájára folyamatosan lehet számítani, akár munkanap éjszakáról, akár hétvégről van szó. Rendkívüli teherbírású a vezetési idő tekintetében is. A feladatokat lelkiismeretesen, gyorsan és pontosan hajtja végre, mindig az igénylők legnagyobb megelégedésére. Rendkívüli és problémás esetek megoldásában ugyanolyan talpraesetten jár el, mint a mindennapi rutinmunkákban. Rendkívül jó a kapcsolata sok szervezeti egység fuvarozott munkavállalójával, mind a távolsági, mind esetenként a gyáron belüli fuvarok esetén. Nagyon sokszor fordul elő, hogy a fuvarigénynél már név szerint őt kérik az adott feladatra. A rábízott gépjárművet rendkívüli módon megbecsüli, kíméli és tisztán tartja.

Fritz Péterné főmunkatárs
(Pénzügyi és Számviteli Igazgatóság)
 Évek óta megbízhatóan, körültekintően, kiemelkedő minőségben végzi munkáját. Mind a szállítói folyószámla vezetésével

kapcsolatos napi teendők, mind a folyamatosan adódó külön feladatok terén maximálisan helytáll, önállóan és hiba nélkül látja el munkáját. A főosztályon történt személyi változások az alapfeladatok mennyiségének nagymértékű növekedését eredményezték. Az elmúlt időszakban a kötelezettségekkel kapcsolatos jogi eljárások – fizetési felszólítások, felszámolási eljárások – miatt jelentős mennyiségben nőtt az elvégzendő feladatok mennyisége (dokumentáció, nyilvántartások, számítások, levezetések szoros határidővel), aminek erőn felüli ellátása külön elismerést érdemel.

Magyar Levente műszakos csoportvezető
(Meleghengermű)

Munkabírása, lelkesedése és rátermettsége munkába állása után hamar megmutatkozott, ezért viszonylag rövid itt tartózkodása után rábízta az egyik műszakos csoport vezetését. Az üzemi feladatok ellátását megfontoltan, logikusan és nagy odafigyeléssel irányítja, gyorsan reagál a rendkívüli helyzetekre. A rábízott feladatokat határidőre, jó színvonalon látja el. A munkáját kel-

ő elővigyázatossággal, figyelemmel végzi, vigyázva az általa irányított munkavállalók testi épségének, egészségének megóvására. Precizitása mellett jó meglátású, így a saját munkaidejükön túli igényeket is felméri, ez alapján irányítja a teendőket. A kiadott utasításokat betartja, alkalmazkodik a változásokhoz. A saját műszakján lévő munkavállalókat jól ismeri, helyesen bízta meg, illetve osztja szét képességeik alapján az elvégzendő feladatokat. A létszámproblémák megoldásánál szinte mindig lehet rá számítani. A munkaszervezéssel kapcsolatban jó meglátásai vannak, a műszakja létszámát önállóan szervezi, ritkán kér segítséget a minimum létszám biztosítása érdekében. Besegít az egyéb üzemi feladatok ellátásába is. A műszaki problémák megoldását – akár hengerrel, hengersizelvényvel, berendezéssel kapcsolatosak –, a hibák elhárítását legtöbb esetben önállóan látja el. Az általa irányított csoportot kontroll alatt tartja, szigorú, de következetes munkatársaival szemben. Kollégái kedvelik, megértő, jó csapatfőnök. Az új felvételes munkavállalókat jó színvonal-

(Folytatás a 6. oldalon.)

Kiváló Dolgozók a vállalatnál

(Folytatás az 5. oldalról.)

lon tanítja be, legfőbb érve, hogy önállóságra nevel. Szabálykövető, becsületos, munkáját precízen, tisztességesen látja el.

Kis-Szabó Éva munkatárs
(Nagyolvasztómű)

Közvetlenül érettségi után, 1992. június 17-én a Dunai Vasműben helyezkedett el, először a Nagyolvasztómű gazdasági vezetőjének titkárnőjeként, majd az akkori anyaggazdálkodási osztályra került, mint munkatárs. A DUNAFERR szervezeti struktúrájának változtatása mellett végrehajtott létszámrationalizálás következtében elkerült a Nagyolvasztóműtől a Technológiai Igazgatóság szervezetéhez, azonban a volt kollégákkal és vezetőivel való jó kapcsolatot folyamatosan ápolta. 2011-ben munkakör-megüresedés miatt lehetősége volt a Nagyolvasztóműhöz visszakérülni az üzemgazdasági osztályra, ahol jelenleg is dolgozik, vállalva még a szakirányú tanfolyam elvégzését is, hogy a munkaköri követelményeknek megfelelő végzettséggel rendelkezzen. Ez a munkahelyváltás, mely visszavezette a Nagyolvasztóműhöz, jelzi elhivatottságát a mű iránt. Munkáját odaadás-

sal végzi, érdeklődő, nyitott a környezetére, az új feladatokra, igen nagy munkabírással rendelkező kolléga. A száraz üzemgazdasági teendők mellett a mű különböző ügyesbajos dolgait is intézi, mindig jókedvvel és energikusan. Az üzemgazdasági osztályon remekül tudja hasznosítani előző munkahelyén szerzett anyagismeretét és a technológiai ismereteket egyaránt. Feladatait pontosan, precízen végzi. Munkájához nélkülözhetetlen a jó kapcsolattartás a kollégákkal, szívesen keresik is mindenféle probléma megoldásában kedvessége és segítőkészsége miatt.

Gyurgyák Tibor műszakvezető
(Fémbevonómű)

1993. szeptember 1-je óta a METAB Fémfeldolgozó Kft., majd a DUNAFERR Fémbevonómű munkavállalója. A kezdetektől műszakvezetői feladatot lát el a horganyzóüzemben. Aktívan közreműködött a horganyzó gépsor beüzemelésében, továbbfejlesztésében és üzemeltetésében. Kiemelkedő munkát végzett a 2006-tól háromévente új technológiával végrehajtott horganyzókádcserék során. A közel három évtized alatt megszerzett szakmai ta-

paszlatát és vezetői tudását a mindennapi munkája során hasznosítja. Rugalmasan alkalmazkodott a technológiai és ügyviteli folyamatok változásaihoz. Munkatársival jó kollegiális és szakmai kapcsolata van, elfogadott műszakvezetője a gyártóműnek. 2021-ben a horganyzó soron végzett javítások, valamint a kádcsere alkalmával kiemelkedően teljesített.

Halupka Gyula forgácsoló
(Gyártó Egység)

A Dunaferr-középiszkolában szerzett szakmunkás-bizonyítványt, és ezt követően 1993-ban kezdett a gyárban dolgozni. 28 éve hasznos tagja az idén 70 éves mechanikaüzem kollektívájának. A forgácsoló szakma egyik speciális és talán legbonyolultabb területének, a fogazásnak a szakértője. A munkához való rendkívül jó hozzáállásának és szorgalmának köszönhetően jelenleg az üzem egyik legmegbecsültebb szakembere. Mindig részt vesz az üzemi rendezvényeken és felelősen gondolkodik a közösség ügyeiről. Vezetői és kollégái mindenben számíthatnak rá. Példamutató szorgalmáért, szakmai munkájáért és a sok, kiváló minőségben elkészített fogazott alkatrészt érdemelte ki a rangos elismerést.

Györkö-Stadler Diána főmunkatárs
(Lemezalakítómű)

Kiemelt specialista termeléstervezői munkakörét 2004 óta példás szorgalommal és pontossággal látja el. 2014 óta a Lemez-

alakítómű SAP termelésirányítási rendszerének kialakításában, 2015 óta pedig annak üzemeltetésében és további fejlesztésében munkakörén túlmenően is folyamatosan nagy mennyiségű és nagy felkészültséget igénylő munkát végez. 2019 óta a meglévő feladatai mellett a vezető programosi, szintén kiemelt fontosságú munkakört is ellátja hasonló pontossággal és szorgalommal. Tevékenysége pótolhatatlan a Lemezalakítómű működésének érdekében.

Az ISD Kokszoló Kft. kiváló dolgozó

**Bónusné Mogyorósi Mónika laboráns
(Technológiai és IMKIR főosztály)**

1985-ben kezdte meg munkáját az ISD DUNA-FERR Zrt.-nél. Az ISD Kokszoló Kft.-nél 2001 óta dolgozik, a Kísérleti Laborban, mint laboráns. A vizsgálatok korszerűsödésével felértékelődött munkájának minősége. A modernizációnál szükséges volt a számítógépes ismeretek elsajátítása, amelynek a kolléganő maximálisan eleget tett. A jó minőségű kokszt gyártásához elengedhetetlenül szükséges a gyártás előtti kísérleti adatok megbízhatósága. Mónica a családja el-

látása, négy gyermeke nevelése mellett a munkájában is teljes odaadással teljesít.

Kaszala László elektrikus csoportvezető (Villamos üzem)

1994 márciusa óta dolgozik a Villamos üzemben. Folyamatosan képi magát, szakmai fejlődése a mai napig tart. Villanszerelő alapképzettségét 1976-ban szerezte, majd elvégezte a villamosmű-kezelő, önálló hálózatkezelő elektrikusi képzéseket. Robbanásbiztos berendezés-kezelői és -szerelői végzettséget is szerzett, amiből a kötelező továbbképzéseken is részt vett. PLC-kezelő és programozó vizsgát is tett, a hidraulikai, tűzvédelmi, szögbelövő és talajszintről vezérelt daru szakvizsgákon kívül. Megbízható, kiemelkedő szakmai tapasztalatokkal és helyismerettel rendelkezik. A száraz kokszoltó berendezés, a III-as kemenceblokk, a gőzturbina villamos berendezéseit, rendszereit példamutató módon ismeri. Munkaszervezési készsége, a társüzemekkel való kapcsolata is kiváló. A kollégáira figyel, szívesen segíti munkájukat, de szükség szerint számon is kéri őket. Alapos, lényeglátó, a problémák megoldására törekszik. Őszinte, korrekt, igazi régi vágású úriember, akinek a szavára hallgat-

nak és megbíznak benne. Időskora ellenére folyamatosan vállalja a szükséges ügyeleti helyettesítéseket, ami által a biztonságos napi üzemvitelt erősíti.

Az ISD Power Kft. kiváló dolgozó **Garbacz László kompresszor- és szivattyújavító lakatos (Forgácsolóműhely)**

1985-ben kezdett dolgozni első munkahelyén, az Energia Gyáregységénél, azóta is a forgácsolóműhely munkavállalója. Rendkívül megbízható munkatárs, munkáját precízen, nagy odaadással végzi. Kimagasló szakértelme és több évtizedes tapasztalata nagymértékben segíti a szivattyúk és egyéb berendezések hatékony, gyors javítását.

Szita Sándor termelésirányító (Víztermelő üzem vízvegyészeti üzemrész)

Korábban évekig műszakos csoportvezető volt, az üzem minden apró szegletét ismeri. Aktívan vett részt az üzem 1995-ben megkezdődött teljes átépítésében. Gyakorlati tapasztalatait, jó ötleteit, segítőkész közreműködését szívesen vették figyelembe a tervezők. Arra törekedett, hogy ne csak jó legyen az átalakított technológia, hanem a kollégák is szívesen dolgozzanak vele. Nagyon jó a kapcsolata a beosztottaival és a vezetőivel is. Lelkiismeretes, mindig lehet rá számítani, még akkor is, ha a sok betegség miatt hiányzó kollégákat akár hétvégén, éjszakai műszakban helyettesíteni kell. A vállalatcsoport üzemének megbízható, biztonságos ellátása lágyvízzel, sótlanvízzel és ivóvízzel, nagyrészt az ő munkájának köszönhető.

Képekbe foglalt gondolatok

■ MŰSZAK UTÁN FOTOGÁFUS

Órákon át beszélgethettem volna Kontár Csaba Attilával, a Dutrade Zrt. beszerző munkatársával keleti filozófiákról, buddhizmusról, Indiáról, a Vasműről mint fotótémáról, de ez alkalommal a fényképezésre szorítkoztunk.

A digitalizáció térhódítása egyszerűbbé, de egyúttal nehezebbé is tette a fotózást. Egy pillanatot még el-elkaphat bárki, ám az adott pillanatban lévő gondolatot már kevesen jelenítik meg. Elnézve Csaba képeit, igazi meglátásokat, érzéseket, történetet találtam bennük. Ő még most is amatőr fotós-nak tartja magát, miközben felvételt nyert a Nemzetközi Fotóművészeti Szövetségbe (FIAP).

Talán fontos adalék, hogy a fényképezést analóg géppel kezdte:

– Az első gépet, egy filmes Practicát 1996-ban kölcsönkaptam. A TAN Buddhista Főiskola hallgatójaként két hónapot Indiában töltöttem. Négyen indultunk, ketten jártuk be a buddhizmus legszentebb helyeit. Amikor leléptem a repülőről, úgy éreztem, itthon vagyok.

Bármikor visszamennék, egy lehetetlen szabadság-kaland volt. A fényképezés már nem volt olyan szabad, hisz 24-36 kockás filmtekercekre dokumentáltam a látottakat a főiskola számára is, hogy legyenek jogtiszták fotóik. A családom és a barátok biztattak, de még évekig nem foglalkoztam utána fotózással.

Fotós önéletrajzából tudom, hogy 2000-ben kezdett egy 1,3 Mp Olympus géppel, majd évekkel később, 2005-ben elindult egy amatőröknek kiírt pályázaton:

– Igazán 2008-2010 között kezdtem jobban érdeklődni a fotózás iránt. Fontos motiváció volt a családtagok, barátok visz-

szajelzése. Olyan pályázatokra neveztem képeimmel, amelyek zsűrijében szakemberek voltak. Kíváncsi voltam, ők mit mondanak, és sokat tanultam tőlük. Meghatározó volt számomra, hogy a Bartók Színház épületéről készült képem díjat nyert. Ebben az időszakban épületfotózással foglalkoztam.

Azt már a Csabáról szóló Wikipédia-szócikkéből tudom, hogy a Wiki Loves Monuments nemzetközi pályázaton a magyarok között a sümegi várról készült képe bekerült az első tíz közé, az Iparművészeti Múzeumról készült fotója pedig a legjobb szeccsiós kép lett. 2018-ban megnyerte a Ludovika Campus fotózására kiírt pályázatot, és számos más pályázat díjazottja is.

A National Geographic 2018 októberében „A nap képe” választotta ki egy viharról készített munkáját. Díjazott lett egy New Yorkban készült épületfotója is, legutóbb pedig a 2021-es Magyarország365 pályázaton szerepelt eredményesen.

– Egyébként nem egy olcsó „sport” a fotózás, bár már a pecások

is vásárolhatnak millióért botot – jegyezte meg mosolyogva Csaba –, amúgy pedig egy telefonnal is lehet jó képeket készíteni.

Mint mondja, kell a fotós-nak a türelmes családi háttér, és munkaként jól jön néha az alkalmazott fotózás, mint rendezvények, esküvők képi dokumentálása, de ez egy má-

sik „műfaj”. Amíg jegyzett szakma volt a fényképezés, Csaba munka mellett kijárta az iskolát. Arról mesél, hogy mi mindent tanult a vele együtt szakmát tanulóktól. Többször említi fotós közösségét, a Panoráma Fotó Egyesületet, amelynek alapító tagja. Kiállításai minden alkalommal pezsgést hoznak a város kulturális életébe.

Az utóbbi időben a természet pillanatait kapja el szívesen, s adja át nekünk tartalmasabbnál tartalmasabb képekben. Érdeklődésének a család is örül, hiszen így együtt kirándulhatnak megunthatatlan tájakon. Nagy vágya, hogy egyszer megörökíthesse a DUNAFERR épületeit, életképeit.

Végezetül az eredményeiről kérdeztem:

– Önmagamnak bebizonyítottam, hogy érdemes a fotózással foglalkoznom. Tavaly elfogadták pályázatomat, befogadtak a Nemzetközi Fotóművészeti Szövetségbe, ami igazi szakmai elismerés. Hálás vagyok, hogy eljutok varázslatos helyekre, megismerhetek embereket.

Magamban teszem hozzá, hogy szerencsénkre. Helyettünk rögzíti, hozza közel az élet arra érdemes pillanatait.

Kaszás Éva

„Az egyesületnek van hosszú élete és igazi súlya”

■ OMBKE-TÖRTÉNET A HELYI SZERVEZET TÖRTÉNETÉNEK TÜKRÉBEN

Majd' hét évtizeddel ezelőtt jött létre az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Vaskohászati Szakosztályának Dunaújvárosi Helyi Szervezete. A közelgő jubileum nem csupán a vissza-, hanem az előretételekre is alkalmat ad.

Az elkövetkező hónapokban a Dunaiferr Magazin sorozatában a nagy múltú szakmai szervezet történetébe nyújtunk bepillantást.

Forrásdokumentum: „a kis vörös könyv”

A helyi szervezet 1954 és 1999 közötti időszakának feldolgozására a vezetőség megbízásából dr. Ágh József titkár és Sütő Zoltán szervezőtitkár vállalkozott. „A kis vörös könyv”-ként a mai napig emlegetett kiadvány a Dunaiferr Alkotói Alapítvány támogatásával készült, és 1999. november 11-én az OMBKE helyi szervezete és a dunaújvárosi önkormányzat közös szervezésében előkészített Magyar Tudomány Napja című rendezvény alkalmából jelent meg. A kötetet dr. Szücs László, az OMBKE Vaskohászati Szakosztály akkori elnöke lektorálta.

Részlet a kiadvány előszavából: „Egyesületünknek abban a szerencsében volt része, hogy 1995-ben bekapcsolódott több mint ezeréves magyar vastermelő telepek kutatásába. Az archaikus mesterségünk szakrális mítoszáról a honfoglalásunk korában lehullott a lepel, előbb szolgáltató foglalkozássá vált, majd manufakturális tevékenységé fejlődött, aztán az ipari for-

radalom a „virágzó vaskorszakot” hozta magával. Ekkor már nem csak a vas mennyisége volt a fő cél, a minősége is előtérbe került. Az utóbbi feladat a ma szakembere számára mind fontosabbá válik, amikor már megjelentek a vas és acél versenytársai, az új szerkezeti anyagok. Megkezdődött egy új korszak a sajátos szakmai kihívásaival. A kihívásoknak való megfeleléshez jól képzett, a szakmájuk iránt elkötelezett szakemberekre van szükség. A szakemberek nélkülözhetetlenségét ismerték fel a 18. század első harmadában, amikor III. Károly király Selmechányán alapított bányatisztképző iskolát, amelyet Mária Terézia királynő akadémiai rangra emelt. Ebből fejlődött a Bányászati és Erdészeti Akadémia, amely az egész Osztrák-Magyar Monarchia szakemberképző bázisa lett. A bányák, a kohók és erdők szakemberei a nemzetiségüktől függetlenül német nyelven tanulták a szakmát az akadémián. Gyökeres változásokat a 19. század hozott. Lelkes szakemberek gyűjtötték a bányászat és kohászat magyar műszavait, egyesületekbe tömörültek, szakfolyóiratokat adtak ki magyar nyelven, és végül magyar lett az oktatás nyelve. 1868-ban indította útjára Péch Antal a Bányászati és Kohászati Lapokat. 1892-ben pedig megalakult az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, amelynek létrehívását Széchenyi István is sürgette: „egy magányos ember semmi – úgymond –, s csak az egyesületnek van hosszú élete és igazi súlya”.

A történeti kiadvány első fejezete az első 35 esztendő öleli át. Ebből megtudhatjuk,

hogy „az OMBKE helyi csoportja 40 fővel jött létre. Az elnök Borovszky Ambrus volt, a titkár Selmeczy Ernő. Az alapító csoport tagjai és vezetői szakmatörténeti küldetést és feladatot vállaltak. Vállalták azt, hogy itt a pentelei fennsíkon létrejövő kohászati vertikumban dolgozó és a vasmű lakókörzetében élő szakemberek között is terjesztik és gyakorlattá teszik a magyar kohászat Mekkájának: Selmechányának szellemében fogant évszázados gondolatokat.”

Az alakuló összejövetelen jelen volt: Forbáth Róbert, Tóth Gábor, Póze László, Weingartner Pál, Fodor Sándor, Keményfy György, Szántó István, Pilter Pál, Czákó Lajos, Lipták Zoltán, Fadgyas János, Okilicsányi et. (így szerepel a könyvben a neve).

Pilter Pál és Forbáth Róbert megnyitóját után az alábbi munkabizottságokat alakították meg: A kupolókemencékkel kapcsolatos hiányosságok felszámolása, téglaminőség az építés és üzemeltetés vonalán. Az elektromos kemencék boltozat-tartóssági és üzemi vizsgálata. Kohóépítés kiértékelése. Kohó hőtechnikai műsereinek leolvasásáról technikai minimum alapon brossúra-készítés.

A helyi szervezet céljaiban követte a nagy múltú országos egyesület alapszabályában rögzítetteket: „... az egyesület ... ankétot tart fontosabb kérdések tisztába hozatalára, ezek felett tanácskozik és véleményét mond, a hazai vállalkozóknak jó tanácsokkal szolgál minden irányban, ütemterveket és üzemi berendezéseket megbírá, a bányászat és a kohászat érdekében folyamodik,

s előterjesztéseket tesz a kormányánál, hatóságoknál ..., a bányászati és a kohászati ipar fejlesztésére...”

Az egyesület célja a leírt irányelvek szerint a magyar bányászati és kohászati irodalom fejlesztése, a szakemberek tudományos törekvéseinek pártolása, szakmai ismeretek fejlesztése és a szakértekek előmozdítása volt.

A helyi csoport létrehozója

Dr. Pilter Pál 1954-ben került a Sztálin Vasműbe a nagyolvasztómű gyárrészleg vezetőjének, majd 1955-től 1964-ig a gyár főmérnöki tisztét töltötte be. Szervezése révén 1954-ben alakult meg az

Pilter Pál főmérnök

OMBKE helyi csoportja. Kezdeményezésére 1957-től váltak rendszeressé Balatonszéplakon a kohászati konferenciák. Hazai és külföldi szaklapokban rendszeresen publikált, javaslatára jött létre a Vasmű műszaki folyóirata is. A Vasipari Kutató Intézethez 1964 végén helyezték át, ahol tudományos igazgatóhelyettesként dolgozott.

Szente Tünde

Dunapentele, Sztálinváros, Dunaújváros az idő sodrában

■ AZ INTERCISA MÚZEUM KIÁLLÍTÁS

A városalapítás 71., a várossá nyilvánítás 70. évfordulójához kapcsolódóan nyílt meg a tavalyi év végén az Intercisa Múzeum legújabb időszaki kiállítása, amelyet a kiállítás kurátora, Nagyné Hodik Mónika ajánlott a látogatók figyelmébe.

– Kiállításunk nem a teljesség igényével készült, hiszen több évtizedet felölelni nem könnyű dolog – mondta el a kurátor. – Csupán szemezgettünk a képekből és tárgyakból, így azok segítségével mutatjuk be a város történetét és fejlődését. Azt szemléltetjük, hogyan lett néhány házból, egy-két utcából az első városrész, majd pár év

Nagyné Hodik Mónika, a kiállítás rendezője Horváth Tamással, a város történetét elénk táró dunaujvarosmesel.hu blog írójával

alatt egy nyüzsgő, lüktető város zöldövezetekkel, neonfényes üzletekkel. Az 1950 tavaszán ideérkező maroknyi építőből

hogyan lettek az év végére több mint hétezeren, a következő évben húsz-, 1952-ben pedig már mintegy huszonötezeren.

Az első, a D1-es városrész (Építők útja–Szórád Márton út–Vasmű út–Kossuth Lajos utca által határolt rész) után megindult a Duna sor, majd a Technikum városrész építése is, de Sztálin 1953. március 5-én bekövetkezett halálát követően változások jöttek. Az egekig magasztalt építkezést szinte teljesen leállították. A több százmilliósi beruházás összege minimálisra csökkent. A város léte, további sorsa a „levegőben lógott”. Eltűntek a hangos éljenzések, a buzdító szólamok, Sztálinváros csendben, háttérbe szorítva élte mindennapjait. Ilyen volt az élet a mintavárosban egészen 1957-ig. Akkortól ismét beindult a fejlődés, de addigi kitüntetett szerepét már nem kapta vissza. ▶

Zöld Értékeink Tanösvénye?

■ A VÉDERDŐ TITKAI

Az Építészeti Tanösvény mintájára hozzuk létre a Zöld Értékeink Tanösvényt is! – ezzel az ötlettel ért véget a Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara Senior klubjának egyik összejövetele a kamara székházában.

A klubnapon Éberhardt Béla okleveles erdőmérnök, többkötetes szerző vetített képes előadásában a városunk utcáin, parkjaiban és erdeiben megtalálható fákról, növénytarulásokról mesélt – az eddig megszokottól eltérően, kicsit másképpen. Az ott elhangzott információkból, érdekességből szemezget az alábbi írás.

Dunapentelén a Dunai Vasmű építésének elkezdésével együtt az ipartelep és lakótelep közé szánt erdő telepíté-

se szovjet mérnökök javaslatára történt. Budapesti és székesfehérvári erdőtervezők elgondolásai szerint, a Vasmű

beruházójának a megrendelésére a Székesfehérváron székelő Állami Erdőgazdaság, mint illetékes szakvállalat kezdte meg 1950-ben az erdőtelepítést, de már 1951 késő nyarán a Görbe utca 2. számú házban megalakult Dunapentelei Kertészeti Vállalat folytatta a munkálatokat.

Az ország különböző faiskoláiból, csemetekertjeiből rendelkezésre bocsátott fafajokat használtak fel és sakktabletaszerűen fogtak hozzá az erdősáv kialakításához. Az 1x1 méteres hálózatban elültetett, aprócska csemeték fölé 5x5 méteres védőhálót kerítették, ilyen hálózatban gyorsan növekvő kanadai nyárfákat is ültettek. Ez utóbbiakat 1-2 év ▶

Éberhardt Béla nyugállományú erdőmérnök, a dunaújvárosi fák szakavatott ismerője

venes években, a korábban megálmodott Barátság-liget helyén épült a Dózsa II., ezután pedig elkezdődött a Béke városrész építése. Az „új város” összeért az egykori Pentelével.

A város jelentősége az évtizedek alatt változott, megyei szinten is jelentős szerepet töltött be és tölt be ma is. A 20-25 ezer főre tervezett város elérte a 40-50 ezres lélekszámot, amely a 80-as évek közepén csúcspontra jutott, több mint 60 ezer fővel. A lakosság száma – sok tényező együttes hatására – azóta folyamatosan csökken.

Az ötvenes évek második felében megkezdődött a Kertváros és az Újtelep építése, folytatódott a munka a Technikumban. Beindult az építkezés a Szalmacell (szalmacellulóz-, vagyis papírgyári) lakótelepként emlegetett, mai nevén Barátság városrészben. A hatvanas évek végéig felépültek az úgynevezett kísérleti panelek az akkori Mező Imre és az Asztalos János utcában. A Pipacs-telepen megkezdte működését a házgyár. A het-

A kiállítás kép- és tárgyi anyagáért a rendezők köszönettel tartoznak *Bali Attilának, Bolla Juditnak, Csermák György-nének, Csuhaj-Barna Tibornak, DMJV Önkormányzatának, Horváth Tamásnak, Major Tibornak, Vainel Gyulának, id. Filla Bélának és Péner Tamásnak. Békési György* hagyatéka további érdekességekkel szolgál. A kiállítás 2022. április 3-ig látogatható az Intercisa Múzeumban, keddtől péntekig, 10 és 16 óra között. **Sz. T.**

Zöldellő erdők ölelik körbe a dunaferrés kikötőt is

múlva ki kellett volna vágni, hogy a már eléggé „megvédett” és fejlődni akaró többi növény is felnőhessen, de azt az akkori

politikai hatalom nem engedte, mondván: „Szocialista városban nem vágunk ki fákat!” A szakma rajtunk nevetett...

Rendkívüli dolognak számította az úgynevezett „fokozott fenntartás”: ez a gyakorlatban az elültetett csemeték évi hatszori

kapálását jelentette. A Nemzeti Beruházási Vállalat a véderdőt a vasipari komplexum saját védelmi létesítményének tekintette, *Inokai János* főmérnök ezt is kiemelten kezelte.

Ami pedig a Dunapentele szomszédságában felépítendő vaskohászati kombinát helyének kiválasztását illeti – a meghatározó szélirány szempontjából –, a Dunaújvárosi Főiskolán évekkel később *dr. Takács Miklós* és kollégái vizsgálatokat végeztek, amelyekből kiderült, hogy a feltételezettel szemben, nincs uralkodó szélirány: minden irányból egyforma gyakorisággal fúj a szél.

Aki többet szeretne megtudni várostörténetünk ökológiai vonatkozásairól, az keressen rá *Éberhardt Béla* és *Szendrődi Tibor* „A mi fáink Dunaújvárosban” című kéziratára az eberhardt.hu weboldalon. **Sz. T.**

Motivációk és érzelmek

■ A SZÜKSÉGLETEK HIERARCHIÁJÁN TÚL

A munka teszi lehetővé az élethez szükséges dolgok és a vágyott életstílus elérését, de legalább ilyen fontos, hogy a munka az identitásunk része is, annak alapján határozzuk meg magunkat – olvasható Philip Zimbardo–Robert Johnson–Vivian McCann „Pszichológia mindenkinek” című kötetének „Motivációk és érzelmek” fejezetében.

A magas teljesítményszükségletű dolgozók a kihívást jelentő feladatokat szeretik, elérhető célokkal. És bár elsősorban nem a külső jutalmak motiválják őket, örömmel fogadják a bónuszokat, a dicséretet és a jó teljesítményért járó egyéb viszszejelzéseket.

A magas kapcsolatszükségletű dolgozókra nem jellemző a versengés, sokkal inkább az

együttműködést kedvelik, ezért érdemes őket csapatmunkában foglalkoztatni, nem pedig elszigetelten, egyszemélyes feladatokkal ellátva.

A magas hatalomszükségletű emberek jól motiválhatók azzal,

ha projektmenedzseri feladatokat kapnak, vagy munkacsoportokat vezethetnek. A hatalomorientált dolgozókat érdemes arra ösztönözni, hogy vezetőkké váljanak, akik majd segítik beosztottaikat

azok szükségleteinek kielégítésében. A hatalom, mint motiváció, bár valóban lehet öncélú, nem feltétlenül jelent rosszat.

Vizsgálatok szerint a magasabb munkahelyi elégedettség valóban kevesebb hiánnyal, ritkább

munkahelyelhagyással és fokozott produktivitással jár együtt. Ezek a jegyek az összes üzletágban magasabb profitot hoznak.

Sok kritika érte annak idején Maslow szükséglethierarchia-el-

méletét, ezért felmerül a kérdés, mit érdemes megtartani belőle? Douglas Kenrick és munkatársai úgy vélik, hogy a motivációk prioritása az életben nem ennyire merev rendszert követ, hanem a körülmények alakulásától függően változik. A motivációnak ez az új, hibrid elmélete egyesíti Maslow szükséglethierarchiáját, Freud pszichoszexuális fejlődélméletét és az evolúciós pszichológiát annak céljából, hogy a motivációk minden típusát – az éhségtől és a szomjúságtól az emberi kapcsolatokon és státuson át a kreativitás megélésének igényéig – magába tudja foglalni. Azt még mindig nem tudjuk pontosan, miként rendezi hierarchiába és rendezi újra a motivációinkat az agy, de most már legalább rendelkezünk egy kevert elméletrendszerrel, amin belül sor kerülhet a részletek kidolgozására.

Sz. T.

A túlzások hátulütői

■ A JÓBÓL IS MEGÁRT A SOK!

Sok pszichológus ma már úgy véli, hogy nincs értelme különféle vonások alapján kategóriákba sorolni az emberek személyiségét. Walter Mischel arra is felhívja a figyelmet, hogy a körülményektől függően a viselkedés nagymértékben változhat.

Nem konzekvensen reagálunk minden egyes szituációra. Például előfordulhat, hogy valaki összeszedett és lelkiismeretes a munkahelyén, ám otthoni élete teljes káosz. Eszerint a személyiséget az határozza meg, hogyan értékeljük az egyes szituációkat, a saját képességeinket, az önmagunkkal és másokkal

szemben támasztott elvárásainkat, az általunk képviselt értékeket, illetve a viselkedésünk megtervezéséhez és irányításához szükséges képességeinket. Ez az elképzelés az úgynevezett „szociális-kognitív” elmélet.

Ezt egészíti ki Louise Deacon azzal, hogy bár néha érdemes kategóriákba sorolni a személyiséget, általában inkább az egyedi viselkedésmintázatokra kellene odafigyelni, illetve arra, hogy az emberek mennyire eltérő reakciókat produkálnak különféle helyzetekben. Például egyesek a munkahelyükön hatalomra vágyanak, ám otthon szívesen átengedik másnak a vezető szerepet.

Az ember nehezen viseli a személyét ért kritikát. Ám önmagunk megértésében nagy segítsé-

get nyújthat, ha átgondoljuk, milyen kritikákkal illettek minket mások. Elsőre úgy érezzük, hogy a kritika jogtalan, tiltakozunk ellene, majd igyekszünk elfelejteni. Azonban, ha többektől kapjuk vissza ugyanazt a kritikát és képesek vagyunk szembenézni vele, akár változni is tudunk.

Daniel Ofman vezetési tanácsadó kifejlesztett egy olyan módszert, amelynek segítségével feltárhatók az alkalmazottak személyiségjegyei. Ez a módszer a munkahelyen bizonyult hasznosnak. Szerinte a rossz tulajdonságok általában akkor jelentkeznek, amikor egy jó tulajdonságot túlzásba viszünk, hiszen a túl sok jó igenis megárt. Például, ha azt vágják a fejünkhöz, hogy túl sokat követelünk

meg másoktól, akkor lehet, csak arról van szó, hogy nagyon fontos számunkra a minőség.

A szorgalom hátránya az, hogy könnyen átcsaphat munkamániába. A magabiztosság hátránya az, hogy könnyen zsarnokoskodóvá válhatunk. A higgadság hátránya az, hogy esetleg ellustulunk. Ofman szóhasználatával élve: „allergiásak” vagyunk a mi értékeinkkel nem azonosuló emberekre és gyakran keveredünk velük konfliktusba. Érdemes átgondolnunk, és akkor megtapasztalhatjuk a túlzásba vitt jó tulajdonságaink hátulütőit, ennek mentén azt is megjósolhatjuk, milyen konfliktusaink lehetnek másokkal, ezáltal akár fel is készülhetünk azokra.

Sz. T.

Szilárd és könnyű a felfújható acél

■ FORRADALMI, ÚJ TECHNOLÓGIA

Egy lengyel-svájci tervezőcsapat tökéletesítette a felfújható acélbútorok létrehozásának módszerét, amely akár az ipar más ágazataiban is előrelépést hozhat.

A tervezők – *Oskar Zieta* építész és *Phillipp Dohmen*, a Svájci Szövetségi Technológiai Intézet anyagtudósa – által alkotott technika az acélból készült termékeket könnyebbé és olcsóbbá

kell lennie, az ezzel a módszerrel készült bútorokat akár kérekpárpumpával is fel lehet fújni. Az autópárházban használt hidroform módszerekkel ellentétben a FiDU nem támaszkodik formára, a felfúvás, alakítás akár házilag is elvégezhető.

Dohmen szerint az acélra az erősség, a hozzáférhetőség és a költségek miatt esett a választás. Az is mellette szólt, hogy könnyen alakítható hidegen. A tervezőcsapat kutatásai az építőipari és

teszi anélkül, hogy a szilárdság terén kompromisszumot kötnének.

A szabad belső nyomásdeformációnak (FiDU) nevezett technikához lézerrel vágott acéllemezekre van szükség, amelyeket plusz-mínusz 0,1 mm-es hibahatárig precízen alakítanak. Ezeket az 1 mm vékony, nagy szilárdságú acéllemezeket ezután robothegesztéssel hegesztik össze, hogy a gyártás a lehető legpontosabb legyen.

A szerkezetet aztán egy egyszerű szelepen keresztül fel lehet fújni, hogy szilárd, könnyű és stílusos felületeket alkosson. Az acél eredendő szilárdságának és az innovatív FiDU-technikának köszönhetően például a díjnyertes „Plopp” zsámoly teherbírása több mint két tonna.

Mivel a nyomás alatt lévő levegőnek csak 0,1-50 bar között

lakásépítési alkalmazásokra is összpontosulnak, már egy kis hidat is építettek felfújható acélszerkezetből.

A csapat egy kis szélturbinát is tervezett és épített. A FiDU segítségével készült acéllapátok mindössze 25 euróba kerülnek, és tartósabbak, mint a jelenlegi, plexiből vagy szénszázból készült, méterenként 600 euróba kerülő lapátok.

Egyértelmű, hogy ez a technológia, amelyet az acél kedvező tulajdonságai ösztönöznek, rugalmasan alkalmazható szinte bárhol. A feltaláló Zieta álma, hogy a FiDU-t az űrben történő építkezésekhez is felhasználja, ahol ultrakönnnyű és kompakt kialakítása egyedülállóan alkalmas felhasználatra.

G. L.

Forrás: stories.worldsteel.org

A szildenafilil csökkenti az Alzheimer-kór kockázatát

■ VIAGRÁVAL A DEMENCIA ELLEN

Clevelandi kutatók tanulmánya szerint a „férfiproblémákra” alkalmazott Viagra az agyban néhány olyan proteint vesz célba, amelyek közrejátszanak az Alzheimer-kór kialakulásában. Az eredményhez mintegy hétmillió beteg hat évet átfogó adatait elemezték.

Kimutatták, hogy azoknál a férfiaknál, akik Viagrát szedtek, alacsonyabb volt az Alzheimer-kór kialakulásának kockázata. Ugyanakkor jelezték, hogy további kutatások szükségesek ebben a kérdésben.

A szildenafilil hatóanyagot tartalmazó Viagrát eredetileg szívgyógyszernek tervezték, mivel az erek ellazításával vagy tágításával javítja a véráramlást. Később felfedezték, hogy hasonló hatást fejt ki többek között a pénisz artériáiban, és ezért sikeresen kezeli a merevedési zavarokat. A hatóanyagot más felhasználási módjai is ismertek, a szildenafililt férfiaknál és nőknél is alkalmazzák már a pulmonális hipertóniára, vagyis a tüdő megromlott vérrellátásának kezelésére.

A közelmúltban azt is vizsgálták, hogy a hatóanyag segíthet-e a vaszkuláris demenciában,

a demencia második leggyakoribb formájában szenvedő pácienseken.

Az új tanulmány eredményei arra utalnak, hogy az Alzheimer-kórnál sikeres kezelési mód lehet. Bár a betegség pontos oka nem ismert, de azt már felfedezték, hogy a páciensek agyában kóros fehérjelerakódások képződnek. A kutatók megállapították, hogy a gyógyszer normálisnál nagyobb mennyiségű alkalmazása javította az agysejtek növekedését, és csökkentette a fehérjelerakódások képződését az emberi szövetekkel végzett laboratóriumi kísérletekben.

Feixiong Cheng, a csoport vezetője elmondta, hogy miután sikerült az összefüggést felfedezni, a következő fázisban véletlenszerű klinikai teszteket végeznek az elmélet bizonyítására, és a szildenafilil Alzheimer elleni klinikai alkalmazásának igazolására.

Tara Spire-Jones skóciai agykutató viszont óvatosságra intett: miközben a tanulmány adatai tudományos szempontból ígéretesek, ennek alapján azért még nem kezdene el szildenafililt szedni a betegség megelőzésére.

G. L.

Forrás: nature.com, mti.hu

Mádl István

1958-2021

Életének 63. évében rövid betegség után elhunyt Mádl István, a Fémbevonómű munkavállalója.

Mádl István 1993 októberében kezdett dolgozni a Fémbevonómű horganyzó üzemében, az akkori METAB Kft.-nél. A kezdetektől arra törekedett, hogy minél jobban megismerje az akkor Magyarországon még egyedülálló szalaghorganyzó gépsort és annak technológiáját. Több újítása és fejlesztési javaslata valósult meg az itt töltött évek alatt. Napi tevékenysége során folyamatosan kereste, hogy hol lehet a berendezés működésében fellelhető hiányosságokat, problémákat orvosolni, hosszú távon megoldani. Munkájában törekedett a jó kollegiális kapcsolatok kialakítására. Munkatársai és vezetői is elismerték hozzáállását és szakmai tapasztalatát, tudását, ezért négy éve műszakvezetői megbízást kapott. Szorgalmas munkáját többször is kitüntetésekkel és jutalmazásokkal ismerték el.

Halála pótolhatatlan űrt hagy maga után, emlékét megőrizzük.

AKTUÁLIS

Hogyan kerüljük el a klímakatasztrófát?

■ LEHETŐSÉGEINK A MEGOLDÁST JELENTŐ ÁTTÖRÉSHEZ

A fenti címmel jelent meg Bill Gates könyve a közelmúltban.

A Microsoft alapító-tulajdonosa, milliárdos üzletember, szoftverfejlesztő, feltaláló, filantrop egy évtizedet töltött azzal, hogy a fizika, a kémia, a biológia, a mérnöki tudományok, a politikatudomány, valamint a közgazdaságtan területén tevékenykedő kutatók és szakértők bevonásával feltárja a klímaváltozás okait és vázolja a lehetséges következményeket.

Az ügy ugyanis mostanra halaszthatatlanná vált. Így Gates nemcsak a zéró emisszió fontosságára hívja fel a figyelmet, hanem azt is részletezi, hogy mit kell tennünk a fontos cél elérése érdekében. A karbonsemlegesség elérése nem lesz egyszerű, gyökeres változások szükségesek.

A könyv tárgyilagosan és közérthetően szembesíti az olvasót a velünk szemben álló társadalmi, környezeti és tudományos kihívásokkal. Kiderül,

milyen forradalmi innovációk szükségesek ahhoz, hogy megújítsuk azokat az ágazatokat, amelyek leginkább felelősek a jelenlegi helyzetért. Gates az egyén szintjén érvényes cselekvést és a karbonsemlegességet érintő, kormányokon átívelő javaslatokat egyaránt fontos szempontnak tekinti, ebben a szellemiségben elemzi a jelenleg tomboló világválságot, valamint a 2020-as amerikai elnökválasztás lehetséges hatásait is.

„Várakozásaim szerint 2021-ben időm nagy részét azzal fogom tölteni, hogy a világ vezetőivel a klímaváltozásról és a Covid-19-ről beszélgetek. El fogom mondani nekik, hogy a világválság számos tanulsága – akár csak azok az értékek és elvek, amelyek ennek kezelésében vezetnek bennünket – ugyanúgy alkalmazhatóak a klímaváltozásra is – fogalmazott még a könyvírás időszakában, 2020-ban a szerző, aki a kötetben az acélipar és a klímaváltozás kapcsolatával is foglalkozik.

Forrás: libri.hu

Új sorozatot indítunk az idén a Dunafer Magazin sportrovatában. Arra vagyunk kíváncsiak, hogy az egykori világsikereket elérő Kohász-, vagy Dunafer-sportolóinkkal mi történt az elmúlt évek alatt, hogyan alakult a sorsuk, hol élnek, mivel foglalkoznak manapság? 3+1 kérdés erejéig faggatjuk a sportlegendákat.

A csapatsportágak egyik ikonja Kemény József, a dunaújvárosi férfi kézilabdázás kiemelkedő alakja, a legendás Dunafer SE beállója, az örök dunaújvárosi. Sportmúltja, eredményei elképesztőek. Magyar bajnok (2000), Magyar Kupa-győztes (2001), négyszeres magyar bajnoki ezüstérmes (1997-1999 és 2001), nyolcszoros bronzérmes (2002 és 2009 között). A nemzetközi porondon is kiemelkedően sikeres csapat tagja. KEK- ezüstérmes (2000), EHF-Kupa-elődöntős (2003), a Dunafer SE örökös bajnoka (2005). Sportpályafutása alatt mindvégig Dunaújvárosban maradt, soha nem váltott klubot, a klubhűség mintaképe.

1. Hogyan alakult az élete az aktív sportpályafutását követően?

– A visszavonulásom után, 2010-ben az ISD Power Kft. humán osztályán kezdtem dolgozni, majd három évre rá váltottam és a Hideghengermű pácolóüzemébe kerültem. Az alapszakmám ugyanis kohóipari technikus, és szerettem volna a szakmámban tevékenykedni. Nagyon fontos volt ez a váltás számomra, mert szerettem volna megmutatni, hogy negyvenévesen – húsz év profi sport után – újra tudom indítani az életemet, sőt nulláról kezdve a szakmai életemet is fel tudom építeni. Persze, ez egyedül nem sikerült volna, köszönettel tartozom egykori és mai vezetőimnek, hogy lehetővé tették a váltást, illetve, hogy mindvégig mellettem álltak és támogattak, támogatnak. Annál is inkább, mert gyakorlatilag kétszer indult a szakmai utam, hiszen a hengerműben, a folyamatos váltó és a fizikai körülmények is mostohábbak voltak, mint az előző munkahelyemen. Mégis, úgy érzem, hogy sikerült helytállnom, és bebizonyítanom, hogy alkalmas vagyok erre a feladatra is. Világéletemben azt vallottam, hogy ha a „hit, hajlandóság, akarat” hitvallást megtartom, az átsegít minden gondon. Mert hinni kell abban, hogy győzhetsz, hajlandónak kell lenni arra, hogy a sikerek érdekében vállald a kemény ▶

3+1 kérdés Kemény Józsefhez

■ KÉRDEZZ-FELELEK SPORTLEGENDÁINKKAL

munkát, és ehhez szükséges az akarat, mert anélkül semmit sem lehet elérni. Egyébként ezt a hitvallást próbálom átültetni a gyári munkámra is, igyekeztem új szintet vinni a kollégák közé is. Sikerült-e? Nem tudom, de remélem, hogy elhitték most már, hogy ez eredményes lehet. Saját példámon látható, hiszen kormányos 2-ből – végigjárva a „szamárletrát” – mára csoportvezetővé léptem elő.

A magánéletemből kiemelhető, hogy 2014-ben Rácalmásra költöztünk, illetve, hogy lányom, aki szintén sokáig kézilabdázott (de térd-sérülései miatt abbahagyta), most egyetemre jár és a párjával Szolnokon él. A sporttól nem szakadtam el teljesen, hente kétszer-háromszor edzek a rácalmási sportcsarnokban.

2. Mire a legbüszkébb, legyen szó akár a magánéletéről, akár a sportpályafutásáról)?

– Nagyon büszke vagyok a családomra, a feleségre, a lányomra és a szüleimre. Nélkülük

a sportpályafutásom sem valósulhatott volna meg. A sportéletemből büszke vagyok a „Duna-ferr örökös bajnoka” címre, az összes eredményünkre, arra, hogy nemcsak klasszisokkal játszhattam együtt, hanem csapatként is igazi közösséget alkottunk. Büszke vagyok arra is, hogy a mai kiválóságok közül többen (például *Császár Gábor, Zubai Szabolcs, Mikler Roland*) ebből a műhelyből indultak, mi alapoztuk meg a sikereiket, jövőképet mutathattunk nekik, s bár ma már világsztárok, de a csínyeket, apróságokat a mi öltözőnkben lesték el.

Büszke vagyok arra is, hogy a Képek Dunaújváros sportéletéből című kiadványban is helyet kaptam és arra is, hogy a civil életben is fel tudtam építeni önmagam.

3. Mit adott Önnek a sport, van-e hiányérzete, meg nem valósult álma?

– Mindig az elvégzett munkában hittem, ez vezérelt minden nap. A Vasműben is minden

Névjegy

Név: Kemény József

Sportág: férfi kézilabda

Poszt: beálló

Magasság: 187 cm

Születési idő:

1971. február 28.

nap meg kell újulni, mert nem szeretem, ha kihül alattunk a langyos víz (nevet). Minden nap magunkért dolgozunk és termelünk. Minden nap megújulva új célokért kell küzdeni.

Hiányérzet? Az összesítésben elveszített KEK-döntőt nagyon sajnálom.

Jóleső érzés volt, hogy hétről hétre együtt lélegeztünk a szurkolókkal, akik valóban maguknak érezték a csapatunkat és fordítva is igaz volt. Egy-egy győzelem után a városban járva, vagy a piacon közösen emlegethettük fel a legfontosabb pillanatoikat, nem kis büszkeséget szerezve ezzel a szüleimnek is. Sajnos, 2011-ben megszűnt a férfi kézilabdázás, és ez a mai napig nagyon fájó a számomra, mert vért, verítéket, munkát tettünk bele, az életünket jelentette. Európa legjobbjai közé tartoztunk, és ezt az aranyalmákat termő fát nem kivágni kellett volna, hanem eleendő lett volna csupán visszavágni az ágakat.

Mindvégig Dunaújvárosban maradtam, pedig voltak kecsegtető ajánlataim. Többször hívtak a felnőttválogatottba is, de különböző okok miatt nem vállaltam, ezt is bánom ma már.

3+1. Figyelemmel kíséri-e ma is egykori sportágát, s ha igen, kit, kiket tart igazán jónak a fiatalok közül és miért?

Természetesen figyelemmel kísérem egykori sportágamat, s büszke is vagyok az egykori fiatalokra, akik közül mára többen kétségtelenül világsztárokká váltak. Talán nem túlzás, ha azt mondom, hogy azt a lehetőséget, hogy ma kézilabda Európa-bajnokságot rendezhetünk, mi vívtuk ki, az alapokat még a Veszprém-Szeged-Duna-ferr trió teremtette meg. A maiak közül többen tíz évvel ezelőtt mellettünk öltöztek, velünk nevelődtek, mi védtük őket a magasabb hőfokú meccseken, így érthetően büszke vagyok *Miklerre, Bodó Ricsire*, de *Ancsin Jánosra* is és nagyon szurkolok nekik az Eb-n! Hajrá Fiúk! Hajrá Duna-ferr!

Szóládi Zoltán

Jótekonysági akció a Dr. Molnár Gergely Alapítvány javára

Csaknem másfél millió forintot támogatást hozott a dunaujvárosi kórház intenzív osztályának az a jótekonysági akció, amelyet a Dunaújvárosi Labdarúgó Szövetség kezdeményezett.

A történet egy anonimitást kérő dunaujvárosi sportbarát jelentkezésével indult, aki felajánlott egy eredeti válogatott futballmezt adománygyűjtés céljából, amellyel a Szent Pantaleon Kórház intenzív osztályát szeretné támogatni. A mezt olyan híres játékosok dedikálták, akik a francia labdarúgó-válogatott csapatát erősítik. Az aláírók között olyan nevek vannak, mint Pogba, Mbappé, Benzema, Griezmann, Dembélé, Varane, Kanté, Kimpembe, vagy Lloris. A nemes ügy mellé állt médiapartnerként a Dunaújvárosi Hírlap is.

A dedikált mezt a helyi kötődésű ÉPDUFERR Nyrt. ügyvezetője, *Palkovics Milán* vásárolta meg, egymillió forintot a adományozva ezzel az alapítvány számára. A dunaujvárosi McDonald's üzemeltetője, *Kiss*

Attila, további négyszázezer forintot ajánlott fel az alapítvány számára. További két magánszemély is hozzájárult az adományhoz, így összesen 1 420 000 forint gyűlt össze az akció során.

Az adománygyűjtés kezdeményezettje a Szent Pantaleon Kórház intenzív osztályának közhasznú alapítványa, a „Dr. Molnár Gergely Alapítvány”, amelynek célja a Dunaújvárosban és környéken lakó, kritikus állapotú betegek ellátásának támogatása, a tárgyi eszközök és a személyi feltételek javítása. Ide tartozik az életmentő beavatkozásokat támogató

eszközpark üzemben tartása és fejlesztése is. A támogatásból a koronavírusos betegek kezelésékor használt lélegeztetőgépek karbantartását, alkatrészcsereit valósítják meg.

Képünkön (balról) kollégánk, *Petrás Gábor*, a DLSZ főtítkára, a jótekonysági akció főszervezője, *Palkovics Milán*, az ÉPDUFERR Nyrt. ügyvezetője, *Szűcs Zsuzsa*, az akció DLSZ-koordinátora, *dr. Jobbágy Lajos* osztályvezető főorvos és *Nyuli Nóra* osztályvezető főnővér helyettes az összefogást jelképező mezzel.

Fotó: Dunaújvárosi Hírlap

Véradás

A dunaujvárosi véradás egyik fő bázisa hagyományosan az ISD DUNAFERR, ahol legközelebb január 20-án a Kultúrteremben lehet vért adni 7-10 óráig, a Dunaferr Ifjúsági Szervezet által szervezett véradáson. Január 27-én az Acélműben várják a véradókat, itt 6,30-11,00 óráig lesz lehetőség a véradásra. A szervezők kéri a véradókat, hogy fényképes igazolványt és takarítót vigyenek magukkal.

Munkaszüneti napok

Az idei évben hat olyan munkaszüneti napra számíthatunk, amelyek hétköznapra esnek. Lesz három négynapos és két háromnapos hosszú hétvégén a pihenésre, munkanap-át helyezésre pedig két alkalommal kerül majd sor 2022-ben.

Munkaszüneti napok 2022-ben:

Január 1. Újév

Március 15. Nemzeti ünnep – négynapos hétvége március 12-15. között. Március 14. hétfőt március 26-án, szombaton kell ledolgozni.

Április 15. Nagypéntek – négynapos hétvége április 15-18. között

Április 17. Húsvétvasárnap

Április 18. Húsvéthétfő

Május 1. Munka ünnepe

Június 6. Pünkösdhétfő – háromnapos hétvége június 4-6. között

Augusztus 20. Nemzeti ünnep

Október 23. Nemzeti ünnep

November 1. Mindenszentek – négynapos hétvége október 29. és november 1. között. Október 31-ét október 15-én kell ledolgozni.

December 25-26. Karácsony – háromnapos hétvége december 24-26. között.

FONTOS INFORMÁCIÓK

Üzemi mentők:

4-104

Mobiltelefonról:

06 (20) 883-4-104

Üzemi tűzoltóság:

4-410

Központi diszpécser:

13-11

Biztonsági Igazgatóság

diszpécserközpont:

26-07, 11-79

Tudakozó: 9

Működünk együtt az energiatakarékosságban!

Az ISD DUNAFERR a tavalyi év végén az időszakos termelés-korlátozás mellett egy főmérnöki utasítás keretében energetikai akciótervet fogalmazott meg, hogy enyhíteni próbálja a szélsőségesen magas energiaárak negatív költség hatásait. Ebben kéri a munkavállalók együttműködését is. Minden munkavállaló figyelmét felhívták, hogy tegyen erőfeszítéseket az energiatakarékos működés érdekében, elsősorban a jelentős energiafelhasználású üzemi területeken, de az öltözőkben, irodákban, közvetlen munkahelyeken is. Haladéktalanul jelentsék az energiahálózatokon észlelt problémákat, tegyenek javaslatokat az energiahatékonyság javítására. Vállalatcsoport-szinten már fél százalék energiafelhasználás-csökkenés is több száz millió forintos éves megtakarítást eredményezhet, amely segítheti a termelés finanszírozhatóságát, a termelési szint növelését.